

6.
ÉVF.
VII. 20.
MEGJELE-
NIK HAVONTA
3-SZOR MINDEN
HÓ 10, 20 ÉS 30-ÁN

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓD-
ÁLLAMOK EGYETLEN
MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI
GYERMEK
LAP-
JA

40 Biblioteca Universitară Cluj
Cluj

FŐSZERK.
BENEDEK
ELEK

Aratják a buzát

Mühlbeck Károly rajzával

Mindig igaz marad: Ki mint vet, úgy arat. Lám, gazduram jól vetett. Van mit vágjon a kaszája. Dül a buza, piros szemű buza, randibe, sorjába. Utána a marokszedő szed, szed, szedeget. Alig győzi összeszedni, mit a kasza vet. Izzad a marokszedő, hull a verejtéke. Izzad a kévekötő is. Nincs idő a pihenésre.

A jó Isten megáldotta a gazduram munkáját. Piros szemű tiszta buza tölti majd a ombárját.

Szegény asszony, özvegy asszony, ő sem panaszkodik. Sarlóval is célt ér, aki iparkodik. Gyűl a kéve, gyűl a kereszt az ő kis följén is. Ne busuljon szomszédasszony, segíték majd én is.

Buzatábla le van vágva. A nap még az égen. — Jöjjön, jöjjön, szomszéd uram, egy kicsit segéljen! Odamegy a szomszéd gazda, kaszál nagy serényen. Gyönyörködve nézi ezt a nap is az égen.

E-6.

20
SZÁM

Kászen molnár fiacskái

— Hit-rege. —

Irtta: Erős Alfréd.*

Kászen molnár a hitnek élő képe volt.
A házikója mellett folydogált az Olt
És forgatá a nagy kerék-lapátokat . . .

Inség, harag ide nagyritkán látogat,
Mert ima itt az éltető ital, s kenyér:
Hálát rebegnek minden kis buzaszemér
És dicsőítő énekeket mondanak,
Ha béke-áldást hoz a termő buzamag.
Egy ima által átszött béke életük! . . .

S mikor a nagy haragnak szava kifakad,
Pihen a ház. Megállítják a gétaikat.

A kis malom körül virágos rét terül.

Két szép ficska játszik ott a fák alatt:
Az egyik űz, a másik fürgemód' szalad,
A kisebbik szalad... beh, pajzánul nevet!...
Virgoncul szökik át buckák, bokrok felett.
Fű, ág remegve jelzi csak futó nyomát...
Szökik a dombokon, a marton, parton át!

Eles sikoly! Egy hangos, élő csobbanás...
Lubickol félve most a fürgé, vig gyerekek,
Körötte hullám, tajték felsereglenek,
Hiába minden itt. Zajongva viszi már
A malom alatt felkavargó szürke ár.
Viszi, viszi a forgó nagykerék felé...
„Csak hasztalan ugrik bátyja is belé!
Őt is ragadja vészesen a csuf elem...

S e pillanatban égi jelre hirtelen:
Csendül a délharang szava. Kerék eláll.
Eltűnik nesztelen a leselkedő halál...
A déli nap derűvel lesti be a két
Feléledt kis finnak könnyteli szemét!

* E gyönyörű költemény írója a kézdivásárhelyi róm. kath. gimnázium szépreményű tanulója.
Elek nagyapó

(Kézdivásárhely, 1926. nov. 29.)

Bözsike új ruhája

Irtta: Csűrös Emilia.

A vizgára Bözsike új ruhát kapott. Szép, rózsaszín batiztruha volt, fodrocskákkal, selyem övvel a derekán. Anyuka, mintán megfésülte és ráadta a ropogós friss fehérneműt, gyöngéd kézzel igazgatta el rajta az új ruhát. Aztán kiment valamiért a szobából. Bözsike nézegette magát a tükörben és olyan szépnek tűnt fel a ruha, mint egy szép álom. A sok vidám fodrocska körülsimogatta Bözsike vállait és mintha ezt suttogták volna: — Látod, mennyire szeret téged az édes anyád! Még leánykorából örzi a szekrényében és most átalakította neked!

Bözsike tenyerével lágyan megsimogatta a fodrokat és anyuka, amikor újra bejött a szobába, csak azt érezte, hogy két vékony karoecska kulcsolódik a nyaka köré és egy boldogan mosolygó kicsi száj sugja: — Anyuka, drága, ilyen csodaszép ruha még sohasem volt a világban!

Rózsaszín szallagot kötött anyuka Bözsike hajába és sok gondos figyelmeztetéssel utnak indította. Az ajtóból még utána szólt:

— Aztán a vendégek között én is ott leszek.

Az iskolába érve Lukács Magda mellé ült le Bözsike. Csendesen elővette a könyvét és még egyszer átolvasta vizsgái verset. Egyszer csak azt hallja, hogy a háta mögött ketten összenevetnek. Hátranézett, de két pajtása akkor hirtelen elkomolyodott és másfelé néztek. Lukács Magda vizsgaruhája nehéz kínai selyem volt, csillogó gyöngyökkel dusan kivarrva. A nyaka körül hattyuprém volt és himzett virágbokréta díszlett a bal oldalán. Bizonyára sok pénzbe kerülhetett és meglát-szott rajta, hogy most került haza a varró műhelyből. Gőgösen viselte drága ruháját Lukács Magda és most éppen azzal szórakoztatta a többieket, hogy amíg Bözsike figyelmesen olvasta a verset, két ujjával felcsipte

egyik fodrát és arcát fintorgatva jelezte, hogy milyen olcsó és vékony anyag az, a maga kínai selyem ruhája mellett.

Bözsike észrevette ezt és erősen szívébe vágott ez a gunyolódás. De Lukács Magda nem elégedett meg ezzel. Vékony, nyafogó hangon szólt:

— Ugyan, drágám, hány baniért vettétek ezt a nagyszerű finom batisztot? Vagy nem tudjátok, hogy batisztot ma már csak bélések szoktak használni?

Az egész osztály nevetett, mert Lukács Magda selyem ruhájától mindenki el volt ragadtatva, — de előlt Bözsike felelhetett volna, belépett a tanítónéni. Utána az igazgató ur jött, meg más tanítónénik és bácsik és végül a vendégek helyezkedtek el a falak melletti székeken. Kezdődött a vizsga. Lukács Magda a hozzá intézett kérdésekre lesütötte a szemét, a ruhájával babrált, de felelni nem tudott. Bözsike nyíltan szembenézve az igazgató ural csengő hangon adta meg a feleleteket. Aztán kihívták a tábla elé. Amint lüfög végig siklott kezében a kréta a fekete lapon, fodros ruháskája, erre ingott, arra hajlott, — olyan volt, mint egy kedves, okos kis százszorszép, aki önérzettel nézhet mindenkinek a szemébe, mert egész éven át megtette a kötelességét. Amikor a helyére ment, az a sötét szövetruhás asszony az egyik sor szélén, elővette a zsebkendőjét és megtörölte a szemét. De ez a könyv az édes anya a jó Istennek, lelkiismeretes, szorgalmas leánykáját. Aztán Lukács Magda került a táblához. Csillogott ruháján a sok gyöngy, meg a himzés, de drága selyem ruhájának redői tanácstalanul hullottak le, — mert Magda meg sem mozdult a tábla előtt. Csak fördelte ujjai között a krétát és azt sem tudta, hogyan írja le a feladott példát. A vendégek sorában az első helyen aranyláncos, cifra selyemruhában ott állt Lukács Magda édes anyja is, a gazdag mézsárosné és amíg leánya egy szót sem tudott felelni, ő azon bosszankodott, hogy jobb oldalt hosszabb a ruhája egy fél centiméterrel, mint baloldalt. Amikor Magda helyére hallagott és helyette más kislány vette át a krétát meg a feladott példát, az édes anyja ezt gondolta magában:

— Majd adok én annak a varrónénak! Mi rengeteg pénzt költöttem erre a ruhára és szegény gyermekem milyen csuffá lett benne. Egy fél centivel hosszabb az egyik oldalon! Hallatlan!

A vizsga véget ért, Bözsike jutalmat kapott, a tanítónéni még meg is csókolta a homlokát. Lukács Magda szégyenkezve rejtette értesítőjét a könyvébe, aztán dacosan emelte fel a fejét:

— Van még iskola ezen kívül! Az én édes apám abba az iskolába írat be engem, amelyikbe éppen akarom!

Bözsike ragyogott a boldogságtól. Egész uton hazafelé esacsogott a kis pajtásairól, iskolai dolgokról — aztán hirtelen szomorúan elhallgatott. Lukács Magda jutott észébe. Édes anyjának feltűnt ez a hirtelen elhall-

gatás és szóvá is tette. Bözsike ráemelte kék szemét, köny is csillogott benne és halkán mondta:

— Tudod, anyuskám, a Lukács Magda ruhája mégis csak nagyon szép volt, és... és... ez az enyém csak aféle batiszt... amit most bélések szoktak használni... és nem is új...

Anyuka keze melegebben kulcsolta át Bözsike remegő kis kezét.

— Szegény kicsi lányom, te! Hát már a te szivedre rátalált a hiúság mérges nyila?... Ugy szeretném soha el nem halványuló betűkkel a lelkedbe vésní azt, hogy semmi körülmények között a külsőségek kedvéért fel ne add lelked tiszta, benső örömét, boldogságát. Most is nézzük csak, miért lett volna szebb a Lukács Magda ruhája a tiédnél? Mert gyöngy, himzés és hattyuprém volt rajta? Hát, vajjon szépnek lehet-e mondani azt, ha gyermek magára veszi mind azt a díszet és cifraságot, amely felnőtteket is csak mértékkel alkalmazva díszít? Vajjon a jeruzsálemi gyerekeket térdére ültette volna-e Jézus, ha aranyba, ezüstbe, gyöngyös selyembe lettek volna öltözve?... A gyermekek és főképpen a kislányok olyan szerények és egyszerűek kell legyenek, mint a virágok. Jóságuk, szelidségük és kedvességük kell díszítse őket, nem holt cifraságok. Ruhájuk főkecsége a rendesség és tisztaság legyen és ha ez mind megvan, nincs a világon az a drága kelme, amiért én elszerezném az én kis lányom batiszt ruháskáját.

Azt is mondtad az előbb, hogy nem új. Igazad van. Nagyon régi kelme ez! Rég elszállt róla a boltos segéd kezének a nyoma és helyette sok emlék teszi kedvessé, drágává a te vizsgaruhád batisztját. Elmondjam?

Bözsike nagyra nyílt, csodálkozó tekintettel nézett édes anyjára és szólni nem tudott de a szeme azt mondta: Beszélj, anyáskám, beszélj! Az én szívem most a jól megmunkált szántóföld, minden szavad egy-egy kalászt-termő buza szem. Az életünk áldása, boldogsága fog a most elvetett szavaidból kikelni, — beszélj, anyáskám, beszélj!

— Hát amikor én ezt a ruhát kaptam, még nem volt kontyba tűzve a hajam. Ez azt jelenti, hogy szele-
verdi fiatal lányka voltam. Persze, mindig ebben mentem a templomba. És így ismertem meg az édesapádat. Csunya világ volt akkor. Három irányból is dörögtek az ágyuk és akármerről gomolyogtak a felhők az égre, — mindig tudtuk, hogy az ágyuk hangja kergeti őket. Aztán édes apádnak is el kellett oda menni, ahol a halált osztogatják. Sokat sirtunk amikor megtudtuk, de senkinek sem volt szabad a könnyeimet látni, hiszen gyerekek voltunk, az apád is, meg én is. A felvirágozott katonavonathoz persze hogy kizarándokoltam, azután is, hogy édesapádat elvitte fölém messzire, messzire az oroszok fegyvere elé. De nem gyászoltam. Amikor nagyon rá gondoltam és azt akartam, hogy ő is gondoljon rám, felvettem a rózsaszín ruhámat. Így ígértem meg neki.

Aztán hazajött átlőtt karral és súlyos betegen. A kórházban úgy ismertek akkor engem a beteg katonák:

A rózsaszín ruhás kisasszony. Sokáig tartott az a szomorú idő, amikor mellette álltunk, nemcsak én, hanem akkor már nagymamád is fogta a kezemet apuskád ágya mellett. Az orvos semmi jót sem mert ígérni és én felszereltem a rózsaszín ruhámat fehérrel. Apolónó lettem, hogy mindig mellette lehessenek. Az Isten szereteti minket. Egy reggel felnyitotta a szemét, és amikor meglátott, el kezdett nevetni. Valami ilyesmit mondott:

— Miféle maskarába bujtál?

Másnap az ápoló köpeny alatt rajtam volt a rózsaszín ruha, — az a te vizsgaruhád. És rajtam volt akkor is, amikor egy hónap múlva ujjamra huzta édes apád ezt a kis arany karikát. Amikor az esküvőről hazaértünk és én elrendeztem leánykori dolgaimat, megcsókoltam ezt az egyszerű rózsaszín batiszt ruhát és azt mondtam:

— Szép kicsi ruhácskám, most pihenni fogsz mind-

addig míg a jó Istenke egy kicsi angyalt nem küld nekünk, aki az én kicsi lányom lesz, és akit te vezess el szépre, jóra, öröme, boldogságra!

Látod, kicsikém, ez a te vizsgaruhádnak a története, — elcsesélnéd-e most már a Lukács Magda selyem ruhájáért?

Bözsike lehajtotta a fejét édes anyja vállára, úgy, hogy arca odasimuljon a puha rózsaszínű fodrocskákhoz és úgy suttogta:

— Nem, nem, anyuci, édes! Ilyen drága, gyönyörű ruha nem volt még soha a világon!

És Bözsike igazán nem adta volna oda az ő vizsgaruháját a világ minden selyme, gyöngye és hattyuprémjéért sem.

(Kolozsvár.)

Mózeske nem nyughatik

Írta: Tamási Aron.

Hol volt, hol nem volt, volt valahol a hétnyelvű asszonyok országán is tul, volt egyszer egy szegény ember. Vaiani száz esztendeig a bölhacsordát őrizte s megint százig a zsendülő leányok álmát. Ezalatt a szemet bé nem hunyhatta, félreplasztani nem tudott, egyszóval olyan kényes és gondokkal terhes volt a hivatála, hogy megülte volna magát a ma született pipét is. Gondolt is egyet a szegény ember, háza elé leterített egy rózsalevelet s azon süttette magát a nappal kerek száz esztendeig. Akkor aztán felugrott nagyfrissen s abba helybe vett egy egykővű malmot.

De hogy szavamát ne vétsem, volt neki három fia is. Akkorák voltak, hogy ha véletlenül jó szeme nincs az apjoknak, még sem látja őket. Mondom, megveszi az ember a malmot, felönt száz köből buzát rögtön s a mákszem kerékre reáeresztli a zugó vizet. Meghallja a rettenő zakatolást a három fiu, hamar futnak a malomhoz s egyszerűbe belépszöknek a rengeteg vízbe.

Leül az ember a víz partjára, nézi nagybusan a malomjárásat s várja, hogy mikor bunak elé a fia. De csak nem mutatkozik semmi. Már éppen fel akarja hörpinteni a tengervizet, amikor előbuvik Péterke, a legnagyobb. De szép s nagy a legény, hogy káprázik tőle a szem. Elé a középső is, aki még szebb, utána Mózeske is, aki tűnőklík valósággal, mint a csillag. Tált egyet a szegény ember s ahajt örömeben hanyatág esik s meghal.

— Ugyan járunk, — busul a nagyobbik — jertek, távozzunk el.

Melléje telepednek, bucsuztatják, siratják. Nézik az eget, hallgatják a malomzugást s egyszer elaluszna. Egy előlelte az álom őket, hogy ember olyant nem látott,

Egyszer felébred a legkisebbik, néz körül, s hát az apja sehol sincs, de a helyén egy akkora fenyőfa nőti, hogy a hegye veri a csillagokat. Nézi magát s hát tiszta esőtén van, ügyeli a bátyjait s hát azok ugyanvalóst.

— Kelj fel, P-ter, te is, Jóska, mert megváltozott a világ.

Féülnek azok helyből, kuporodnak össze szégyenletükben, de tisztahiába, mert ha nincs gunya, nincs gunya.

Arra jön egy szép leány. Ahogy meglátja őket, lángot vet az arca rögvést s elég egy pillanat alatt s a hamelviszi a szél. Jón egy pap is s ahogy rájok pillant, felakad a szeme s bálványá változik.

— Ez így nem jól megyen, — mondja a nagyobbik.

Erre felugrik Mózeske, gondol egyet s serényen to valesz. Hát egyszer csak jön s hoz egy akkora narancsot, mint egy ház.

— Jertek hántani! — mondja.

Nekikészülődnek mind s fejteni kezdik a narancs héját, hogy a verejték esorog róluk. Ahogy készen voltak vóle, Mózeske kiteríti a rengeteg mezőbe s addig kerüti, nézi s dolgozik rajta, amig egyszer hát három gyönyörű vitézi gunya áll a szemük előtt. Hamar felvesznek egyet-egyét, körülnéznek az égtájak felé s hát kelet felől fényesség lobog fel.

Összenéz a három legény s táncolni kezd.

— Jertek, ne dögöldjünk tovább, — mondja Mózeske s megindul s utána a másik kettő.

Mennek, mendegélnek. Egyik országból ki, a másikba bé, teméntelen nagy erdőkön keresztül, vizek folyásájal egyszint, majd szembe vóle s csak mennek, mende-

gólnék. Egyszer elérnek az Operenciás tengerhez, minek csupa ezüst a vize, mintha egyenesen a holdból töltötték volna alá. Megáll a három legény a parton, elnéz a tengerdek viz felett egyenes vonalban előre s hát még a levegő színe se olyan, mintha parttal biztatna.

— Hallgassátok meg, — tekergeti a fejét a nagyobbik — jól megszorulánk, mert ez olyan viznek látszik, amí szárazföldet tufelől nem ismer.

— Olyan nincs, mert annak partya van valahol. — tüzel Mózeske.

Leülnek s tanácskoznak. Egyik ezt mondja, a másik azt mondja. Szóra szó jön, összevesznek, kibékülnek, bolcselkednek, szidják a rusnya nagy vizet, amely ilyen egyszerre utjokba áll. Egyszer felugrik a legkisebbik s elkiáltja magát:

— Ki jó velem?

Látják, hogy villog a szeme s hogy előnti Mózeskét a bátorság s hogy feszül erejében.

— Hova, te?

— Hát neki ennek a esebb viznek. Tán azt hiszitek, hogy egyszeribe hozzátok jó a tulsó partja, ha furt csak vezitek, ahelyett, hogy neki vágnánk? Fogadni mernék, hogy szinaranyból vagyon tufelől minden s nagy jövedő varakozik ott ránk. Jöttök-e, vagy nem jöttök?

Rögtön tüzet fogott a másik kettő is, hamar felugrottak s hát vetik le a vífézi ruhát, hogy szökhesenek a tengerbe.

— Nem ugy, nem! — pattan oda a kisebbik — eszel él a székely ember, mert ha nem, nyuvadás lesz a vége. Csónakot szerkesztünk s avval usztatunk átál.

— Nono... — tér észre a két nagyobbik — jobb is lesz az ugy.

Erre bédugja Mózeske az egyik fülét s föllábra áll, mint a liba s vakkant egyet s hát, Uram-isten, egy csónak lesz az orruk előtt a vízre. Belészöknek ahajtt. Mózeske meglegyinti a csónak orrát s azzal neki a végtelen viznek s vágják a tetejét ugy, mint a sebes szél, de még annál is jobban: ugy, mintha veszett sárkány vinné, aki hét világot jár bé egy pillanat alatt. Alig dobban hármat a szívük, hát tűnedezik a part, de mire észbe vennek ezt, hát nagyfrissen ott állanak már a szárazon. Döröglik a szemüket s a csoda öli meg őket, mert hamarjában azt sem tudják, hogy álom vala-e az egész, vagy létezett csakugyan.

— Né te, ugy-e mondtam! — kiált fel Mózeske s hát egy nagy palaia meredezik a látóhatáron. Félrecsupják kalapjokat s megindulnak arra. Ahogy közelitnek, mindjobban vakít a fény, de bögnék is egybe valamiféleképp, hogy az ember szíve alig állja, hogy meg ne hasadjon.

Egyszer alája érnek, megállnak s hát abbahelybe három patak szakad a magasból s mossa lábaikat.

— E midolog? — ámul Józsi — tán vízzel akar mégis elpusztítani valaki?

— A hirtelen beszédet nem szeretem, — komolykodik Mózeske s elnéz fel a palota hegye felé s mint a

A kérés.

(Névtelen rajza a Cimbora pályázatára)

esillag az égre, valahová odaragad az ő szeme is s reszket belé az örömtől s szólani nem tud, csak mutogat fel azon. Nézik a nagyobb testvérek is s szinte megkucorodnak a nagy látványosságtól, mert az óriási aranypalotának három legfelső ablakában három gyönyörű királykisasszony vagyon kihajolva tiszta ruha nélkül, csak nagy arany hajuk takarja vállalkat s sirmak kegyetlen s szemükből bugyog a három patak.

— Mi a baj, szép leányok? — kiált fel Mózeske.

— Jaj, nagy a mi félelmünk, mert halálnak vagyon szánva nagy országunk, népünk s mimagunk.

— Egyet se böjjenek, ha csak ez a baj, — vitézkedik most mindahárom legény, — eddigelé éppen hetvenket királyt huztunk vissza a halál torkából s innét is úgy kihányunk minden bubánatot, hogy a büze se marad meg.

Aug fejezték be a szót, hát odalesz a három patak felragyog a fényesség, illatos szellő eszkeedik s a szellő hátán a három királykisasszony illegeti magát aranykacagással s egy pillanat alatt leány van a három legény nyakában. Lehengerednek az ezüst fűbe s mire ébredenek, hát Mózi lett Mózeskéből is.

— Ezt megszolgáljuk, — fogadkoznak a legények s mingyárt a király elé vezetetik magukat. Az is bögvé

adja elé nekik, hogy nagy ellenség közeledik az országra s vagyon, igaz, három aranyszörű paripa, amelyeken le lehetne tapodni az egész sereget, de nincs, aki megülje azokat, mert úgy levetik valahány próbálja, hogy talpára nem áll többet, csak mászik, mint a béka.

— Elé a lovakat! — parancsolja Mózsi.

A palota elé vezetik a három aranyszörű paripát. Odagyűl mind a királyi népség s csak nézi, hogy a három legény megkerüli a három lovat, aztán megsimogatja ki-ki a magát, felpattan rá s ül, mint a király a trónuson.

Egyszerre örömkialtásba tör ki a fényes udvari népség, csillogó szemekkel kacag a három királyleány, Mózsi pedig megsarkantyuzta a paripát s oda szól a királynak:

— Ha jövünk, köröbe jövünk.

Azzal elnyargaltak hárman s nyomukban aranypor szállott fel az ég felé.

Telt, mult az idő sa legények csak nem jöttek. Ejjel nappal imádkoztak a leányok s a királyt a hideg rázta s emésztette a félelem, hogy zörögtek a esontjai.

— Odavesztek, — keseregték.

Telt, mult az idő.

Az egyik hajnalon aztán éktelen lármára hallatszott az ablakok alól. Kínéz a király s hát a nagy ellenség retentő seregét látja hullámsani a végtelen mezőkön, de fegyver egynek sincs a kezében, hanem valamennyi pityereg s buvik össze, mintha igen félne valamitől. Ahogy nézi, egyszerre három lovas vitéz vág utat a seregben s egyenesen feléje tart. Aranyszörű paripáit megismeri s meg a legény-két is rajtok.

— Itt vagyunk, felséges király, mind egy szálig. Láttunk mi is ellenséget, de ilyen latrot, mint ez, nem találtunk soha életünkben.

Hét napig ettek, ittak. Akkor pedig maga elé hivatja a három legényt a király, eléadta, hogy országából három rész hasított nekik s a behajtott sereget szolgálk rendeli, hogy míveljék a rengeteg földet, ami aranybuzát termik.

— Hát jó lesz-e így? — kérdi végül.

— Megjárja, — szól a nagyobbik s hümmögött a másik kettő is. Nem tettek azért ellenvetést, de elvárták volna, hogy a király találja ki tiszta magától, hogy nem csak föld, hanem fehérség is kell a legényembernek. De nem találta ki, az esze is egyében járt s csak legyintett a kezével, hogy elmehetnek.

Ahogy kiérnek az ajtó elé, hát éppen ott celleng egy udvari ember. Mózsi odalép s a fecskéfarkos kabátot meghuzza a végit.

— Cifra felséged nem látta-e, hol vannak a királykisasszonyok?

— Azok zár alatt.

— Hát felséged nem megyen oda.

— Én nem.

— Pedig a marasztalástól elmehetne.

— Hová?

— Zár alá.

Egy perere megdühödött a cifra ur s a bajuszát fel kunkorította, mint a kutya a farkát.

— Jelentést teszek — mondta csipőre tett kezekkel. — Azt biza tegyen, de jó nagy legyen, — kacagta szembe Mózsi s ezzel eldobogtattak tova a nagy ég alatt s a kiosztott országos birtokon letelepedtek. A retentő nagy sereget egyszeribe mívelésre fogták s inkább számba se vették a királyt, mintha nem is volna.

Egész őszön s tavaszon dolgoztattak serényen, de nyár cerekán mégis olyan volt a rengeteg föld, mint a kopasz ember fejeteteje.

— No még egyet próbálunk, — határozták el.

Ei is jött megint a nyár, de ugyancsak nem tett semmi.

valaki megigézte ezt a sok drága földet, — völi Mózsi.

A kisebbik legény nem szól semmit, csak ellesz valahova. Estefelé búbanatos arccal jó s így szól:

— Mindent tudok: a dolgozó seregnek furt szakad a nagy rabságban a könny a szeméből s mossa a rögöket mint a záporosó, ezért nem termik a föld.

— Akkor ne kinozzuk tovább őket, — szól a másik kettő.

Mózsi kürtösti parancsol oda rögtön s rendeli, hogy fújja meg istenesen. Amaz meg is zengeti úgy, hogy remegnek az aranymezők beté s tódul nagy lármával a sereg. Ahogy mind odagyülnének, Mózsi mosolyogva int mire nagy esend ül az ég alá s harsan a szó:

— Mindenki országába hazamehet.

A királynak fülébe jutott hamar a megszabadítás híre s szörnyű haragra gyúlt, s mingyárt maga elejébe hozatta a három legényt.

— Zárjátok tömlőbe őket! — parancsolta villámio szemekkel.

Rögtön be is zárták őket.

— Lesz még jóvilág, — mondogatta Mózsi, de a legnagyobbik testvért nem lehetett reménykedéssel el-tartani. Falást sem évett, aludni nem tudott, nyugta nem volt s folyton csak a királyleány után sóvárgott.

Egy reggel aztán meghalva feküdt a rablegény.

Három nagyorra ember jött s elvitték s a tengertébe belövetették.

A következő éjjel különös álmot látott Mózsi. Remegett, hogy előadta:

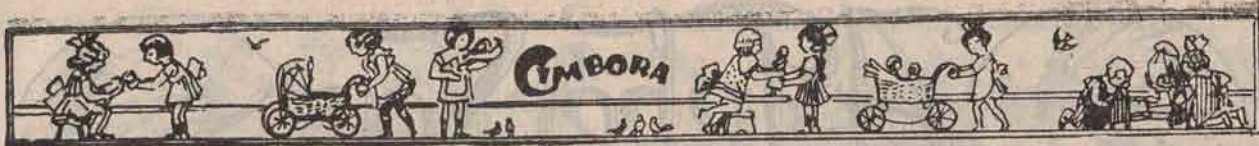
— Álmomban egy fehér hajszálam vala. Kibuzám azt s úgy verem le véle a királyi palotát, mint egy fe-szenyéllal a legyet.

Józsi magábaesik erre, majd a másik pillanatban felkapja a fejét s mint a bolond, matarászni kezd a Mózsi haja között.

— Itt van! — kiáltja s a kezébe adja a fehér hajszálat, mire kigyul Mózsinak az arca, az erő megszállja subint egyet s hát rezegnek a palota falai, subint még egyet s hát reccogva omlik minden össze.

— Most jere, — szól akkor lángszóró szemekkel s megindulnak s másznak a romokon keresztül.

Meunek, meuoegének.

Hét hosszú esztendőn, annak minden napján s minden éjjelen szakadatlan csak mennek, melegélnet. Egyszer aztán egy égigérő, fekete falhoz érnek.

Hét a hajszál? — kérdi Józsi nagybüszkén.

Keresni kezdik s nem kapják. Keresik tovább, mégsem kapják.

Bűnnek erednek erre mindaketten, de kiváltképpen a nagyobbik, aki lefekszik, felkel, idemegy, odamegy, arcája napszámra fehéredik, ereje csendesedik. Egyszer sehaj egy nagyot s a rémitő fekete fal tövében kiadja a lelkét.

Egyedül maradék, — szomorkodik Mózi. Rátalál a bátyja tetemére, el kezd sirni keservesen s így siratja hét álló esztendőig. Akkor megdörgöli a két szemét pislant egyet s hát a Józsi fülén észreveszi a fehér hajszálát. Hamar megragadja, melegiben megcsapja vele a fekete falat, ami ijesztő égi zörgés között leomlik s megette egy végtelen világ kitárul. Mózi térdre esik s véghetetlen áhítattal nézi az Isten nagy országának megnyílását, a föld nélküli világot, ahol csak fényesség van, boldogság áradása és millió gyönyörű csillag.

Gondol egyet s nagy Istenbízalommal ráugrik egy csillagra, onnét a másra, ismét a másra s végtelen tereken így halad keresztül.

Egyszer egy szakállas, nagy ember lépik hozzá:

— Állj meg!

Mózi megáll.

— Én az Isten vagyok, — szól a szakállas.

— Nagy szó, — feleli Mózi.

Az Isten mosolyogva vállára teszi a kezét.

— Erős hited volt örökké, — szól, neked adom ezt a csillagot s élj boldogságban.

Mózi lehajtja a fejét, mintha elesüggedne.

Mi bánt fiam? — kérdi az Isten.

— Hát én egyszer összekaptam volt egy királyleánnyal s az jó volna most ide, mert kopogó egyfejemre hosszúak lesznek itt a napok.

Az őszinte szavakra megbólogatta az Isten a fejét, aztán kinyújtotta az egyik ujját s a másik pillanatban, mint a galamb, reászállott arra a királyleány. Ott mosolygott egyet s szerelmes bugással a Mózi vállára reált.

— Jól találtok, — mondta az Isten.

— Megtalálunk, — jegyezte meg Mózi s hunyortott egyet a királykisasszonynak stancera perdült vele helyben.

Ma is élnék s meg is módosodtak, mert Göncöltől is megvették azt a nagy szekeret, amivel minden éjjel bejárják a magos eget.

(Kölozsvár.)

A KIADÓBACSI POSTÁJA.

A mai számunkban folytatjuk az előfizetőknek szóló postautalványok, illetve postai befizetési lapok kikézbítését. Minden előfizetőnknek, aki kisebb városban, illetve faluban lakik, postautalványt küldünk, amelyen feltüntetjük, hogy az illető előfizetőnek mennyi 1927. okt. 1-ig a hátraléka és milyen összeget kell beküldenie, hogy a Cimbora előfizetési díja ez év szept. 30-ig ki legyen fizetve.

Mint hogy nagyon sokan nagyobb összeggel vannak hátralékban, elvárjuk, hogy előfizetési felhívásunknak pontosan és azonnal eleget fogtok tenni. Aki megkapja a maga postautalványát vagy postai befizetési lapját, kérje meg jó szüleit, hogy az azon feltüntetett összeget adja át nektek. A postautalvánnyal és pénzzel elmész aztán a postára és feladod. A postán a pénzről nyugtát adnak, amelyet meg kell őrizni, mert az a dolog rendje, hogy minden pénzfizetésiünkről nyugtánk maradjon. Ha valaki tartozik, annak fizetni kell, mert csunya dolog az adósság és embertársainkat bajba és zavarba hozzuk, ha követelését idejére és pontosan ki nem fizetjük. Képzeljétek csak el: ha a Cimbora kiadóhivatalának nem külditek be a hátralékos és esedékes előfizetési díjakat, mi sem tudunk a papirgyárnak fizetni, ahonnan papírt veszünk, a festékgyárnak, ahonnan a festéket beszerezzük, a Cimbora íróinak, akik a meséket, verseket, regényeket közlik, a rajzolóknak, akik a rajzokat rajzolják a szedőknek, akik ólomba szedik, a mesemondók irásait, a gépmesternek, aki a nyomtató gépeket kezeli, a munkásnőknek, akik a papírost gépre rakják, összefűzik, borítékba rakják és végül a postának, amely a Cimbora-t hozzátok szállítja.

Látjátok: ennyi szorgos, munkás és dolgozó embertársatok várja a Ti előfizetési díjaitokat, hogy megérdemelt és alapos munkájáért fizetést kaphasson.

Minden Cimbora előfizetőnek, aki szereti a Cimbora-t — és tudjuk, mindegyik szereti — kötelessége azonnal megküldeni a hátralékos és esedékes előfizetési díjakat.

Igy legyen! Ismerünk benneteket: így is lesz!

A Fehér Sas.

Vidám diákregegy.

Írta: Fabian Gyula. Rajzolta: F. Biczó Ilona.

Leírom úgy, ahogy azok megtörténtek. Semmit hozzájuk nem toldok, nem nagyítok. Most, amikor jegyzeteimet rendezem, bevallom, hogy az én krónikám csak igen halaványan adja vissza a delewárok hősi tetteit, mert azok sokáig fognak tündökölni az egész vármegye emlékeztében, mint a sárgaréz üst a konyha falán, amelyben azt a jó habot verik fel, a delewár indiánok kedvenc eledelének fő alkotó részét. Mert szó ami szó, legjobb eledel az „indián-fánk”. A delewár indiánok nemzeti eledele. Csupán azért is érdemes volt Kolumbusz Kristófnak felfedezni Amerikát, hogy az új világ ős lakói nevére egy cukrász sütemény-kreációt nevezhessenek el: az „indián fánkot”!

MÁSODIK FEJEZET.

A „nagy bölény” titokzatos betegsége. Az orvosi tudomány csödbe jut. A „nagy bölény” mint orvosi rejtély.

Kemény Laci vastag könyvvél jelent meg a kis Gyula wigwamjában. A wigwam a zongora alatt volt kikepezve zsámolyokból, serpenyőköl és szőnyegeköl. Igen lakályos egy helyiség volt, ámbar csak guggolva lehetett tartózkodni benne.

— Jó vadászatot „Fehér sas” testvérem! — szólt Laci ünnepélyes hangon. — Ime, egy újabb könyvet hozok, amely indiánus őscink nagyszerű hadi tetteit énekl meg.

— Szervusz, „Nagy bölény”! Igen jól tetted, hogy új indiánus könyvet hoztál, mert már Cooper apó könyveit kívül tudom, annyiszor elolvastam! Mi a címe ennek a könyvnek?

— „A hódvadász naplója”. Ebben van egy érdekes fejezet, amely a tetoválásról szól. Várj! Elolvasom neked.

A két indiánus a wigwamba kuporodott és Laci minden szót hangsúlyozva elolvasta az érdekes részletet.

— A nagy kigyó így szólt a *surránó gyík*-hez: Fiam, már tizenhat esztendő elmúlt, ideje, hogy a harcosok sorába lépj. De mielőtt ez megtörténne, szükséges, hogy homlokodra Kufu, a törzs vén varázslója, rátetoválya népünk jelvényét a tátott száju alligátort.

Kufu megjelent tetováló eszközeivel a nagy kigyó wigwamjában. Varázsigéket mormolva, hegyes halcsonttal apró pontoköl álló alligátort

szurkált ki „surránó gyík” homlokára és arcára több titokzatos ábrát rajzolt. Azután festő-kagyló belsejéből nyert festő anyaggal erősen bedörzsölte az ábrákat, amelyek egyszerre megjelentek az ifju harcos arcán. A „surránó gyík” összeszorított ajakkal némán tűrte a tetoválás kínos műveletét, ezzel erős lelkéről téve tapuságot. Nem illik indiánushoz, hogy testi fájdalmát elárulja.”

A kis Gyula ragyogó, figyelmes szemekkel kíserte a felolvasást.

— Te Laci! (akarom mondani „nagy bölény”) mit szólsz ehhez? A mi törzsünkben még nincsen tetovált harcos. Nincsen a mi népünkben senki, aki a tetoválás fájdalmait eltűrje.

— Én kiállom! Még otthon elhatároztam magamat az operációra. A konyhából még halszállkát is szerezem. De nincs festőkagyló, amelynek levelel bekenjük a tetoválást.

A kis Gyula kedytelve üzegette a halszállkát. Beleszurta vele a karjába. Felsziszent.

— Ez jó hegyes halcsont. Ezzel csakugyan lehetne tetoválni. Festék, az a legkevesebb! Van a papának mindenféle fajta. Milyet válasszunk? Olajfesték, vízfesték, tempera, guache-festék. Van anilin porfesték is. Ha például ezzel az anilin porral dörzsölnék be a tetoválást, mindjárt meg sem látszana, csak amikor a bőrben a vér már teljesen feloldja.

— Anilin festék! Ez kell nekem! Fölhivlak. „Fehér sas” testvérem, tetováld homlokodra törzsünk jelvényét, a teknős békát és egyéb titokzatos ábrákat arcom más részeire. Például derék-szögöl mint a háromszögöl.

— Jól van, testvér. Teljesítem hajod!

Gyula fogta a halszállkát és beleszurta a nagy bölény homlokába.

A nagy bölény fölkiáltott.

— Poion ütök!!

— Micsoda? Elfelejtetted már a szabályt, hogy indiánusnak nem szabad testi fájdalmának kifejezést adni? Gondolj a „surránó gyík”ra.”

Laci rá gondolt a „surránó gyík”ra és ő is úgy tett, mint az. Összeszorított ajakkal, némán tűrte az operációt.

No, a kis Gyula alaposan eltánt a Laci arcával. Jól össze-vissza szurkálta, végül egy kendő sarkával anilin festék port dörzsölt be a kis szuráshelyekbe. Amikor műremekével elkészült, nem igen látszott Laci arcán a tetoválás. De Gyula megnyugtatta Lacit, hogy éjszaka majd kifejező-

dik az archórbén az anilin festék és a tetoválás igen szépen érvényesülni fog.

Laci hazament. A vacsoránál gondosan kerülte a lámpa fényét. Igyekezett arcát homályba rejteni, nehogy szülei észrevegyenek valamit a tetoválásból. Gyorsan evett, azután sietve ágyba bújt, magára huzta a takarót és egy-kettőre elaludt.

Reggel már magasan állott a nap. Laci még mindig édesen aludt. Már a mamája is megsokalta a lustálkodást. Ébreszteni kezdte.

— Laci fiam, kelj fel! Siess az iskolába!

De Laci buzdón aludt tovább. A mama az ágyhoz lépett és rázni kezdte az alvó gyereket. Majd, amikor ez sem használt, lehuzta róla a takarót. Laci felébredt és a mamája felé fordította az arcát. A mama ijedten sikoltott fel. Valami ismeretlen rém méresztette rá a szemét az ágy párnái közül.

— Jó Istenkém, segíts! Mi történt veled, fiam?! Milyen szörnyű az arcod! Beteg vagy? Hiszen ez rémes! Nem ismerlek rád. Az arcod akkorrára dagadt, mint a rosta, a szivárvány minden színe játszik rajta, a szemedet ki sem bírod nyitni. Fiam! Édes egyetlen fiam, meghalok rémületben!

Laci valóban a szemét sem tudta kinyitni, annyira megdagadt az arca. Szörnyűség volt még ránézni is.

(Folyt. köv.)

Elek nagyapó kis krónikája

Beszámoló a „Beszámoló” pályázatról

Harminc unoka vett részt a múlt nyári vakációról való beszámoló pályázatban, ezek közül azonban csak 26 jelent meg a Cimbora-ban, mert nagy sajnálatomra négy a fiókomban felejtődött, amikor Budapestre utaztam. De azért ezek is (Huszár Mária, Quittner Lili, Kilényi László és Becker Lilike beszámolója) részt vettek a pályázatban.

Három osztályzatot állapítottam meg: Kitünő, jeles, jó, s örömmel jelentem, hogy 22 pályamű érdemelte meg a kitünőt, 8 a jelest, s a harmadik osztályzatnak egy sem maradt.

Kitünő osztályzatot kaptak:

Zápori László, Karánsebes, Markovits Edith, Vulkán, Szentpétery Elemér, Szilágyssomlyó, Szász Bogdán Lacika, Medgyes, Román József, Szatmár, Tözsér Károly, Fogaras, Szentpétery Barna, Szilágyssomlyó, Debitzky Mihály, Marosvásárhely, Pataky Pál, Buzsábsócsárd, Glück Imre, Szatmár, Serester Anna, Bodola, Hercz

Zsóka és Gyurka, Nagyvárad, Páska Judit, Hidalmás, Horváth Sarolta, Vulkán, Szilvássy Károly, Szinérváralja, Sonn Imre, Petrozsény, Szilágyi László, Szilágyssócsárd, Sára Emmi, Kovászna, Huszár Mária, Abafája, Kilényi László. Arad, Quittner Lili, Petrozsény.

Jeles osztályzatot kaptak:

Báró Piri és Hajnalka, Jánosfalva, Dominitz Mimi, Saroltavár, Tina Endre és Ilonka, Zilah, Vargha Elemér, Zalán, Farkas Ilonka, Bánffyhyenyad, Szóke Juci, Brassó, Becker Lilike, Érmihályfalva.

Mint hogy 10 könyv volt kitűzve, kénytelen voltam a szerencsére bízni, hogy kik kapják a tíz könyvet, megjegyezvén, hogy Markovits Edith nevét, akinek már megjelent néhány írása a Cimbora-ban, versenyen kívül helyeztem. A szerencse Istenasszonya a következő unokákra mosolygott: Sára Emmi (Kovássza), Pataky Pál (Buzsábsócsárd), Szentpétery Elemér (Szilágyssomlyó), Román József (Szatmár), Zápori László (Karánsebes), Serester Anna (Bodola), Huszár Mária (Abafája), Kilényi László (Arad), Horváth Sarolta (Vulkán), Szilvássy Károly (Szinérváralja).

Pályázatot hirdetek e nyárra is, október végi határidővel s azzal a megjegyzéssel, hogy ne csak azok számoljanak be a nyári vakációról, akik valahol utaztak vagy nyaraltak, de azok is, akik otthon nyaraltak. Mindenki írhat a maga faluja vagy városa életéből érdekeset és ismeretgyarapítót azoknak, akik más faluban vagy városban laknak. Egyben tanácsolom, hogy a pályázók **őrizzék meg a beszámolójuk eredetijét**, hadd lássák, hogy helyesírás meg helyes magyar stílus szempontjából minő javításokat tettem, mert ebből is tanulhatnak.

Mint a tavaly, ezuttal is tíz jutalomkönyvet bocsátott rendelkezésemre a kiadóhivatal.

Végezetül jelzem, hogy a rajzpályázat eredményét a következő számban fogom közzé tenni. Munkára föl!

Elek nagyapó.

TREFAS MONDÓKA.

A szombati nap kiváltkép az alföldi tanyákon, a lepénysütés napja. A gyermek már három nappal előbb rágondol a jó turós lepényre, melyből majd szombaton jól lakik s ezen való örömeben így kiáltja ki:

Ma esüörtök,
Holnap péntök,
Holnapután
Lepént öszök!

MAGYAR PANTHEON

Irja Lengyel Miklós dr.

Kisfaludy Sándor (1772—1844)

Kisfaludy Sándor a győri benedekrendi gimnáziumban kezdte meg tanulmányait. Innen került már 1778-ban Pozsonyba, hol filozófiát és jogot tanult. Pozsonyi tartózkodása igen nagy lendülettel magasba emelkedő német irodalommal; itt látta és ismerte meg a pozsonyi országgyűlésre összejövő követeket, akiknek hivatásuk volt a középkori hagyományok között élő, elmaradt nemzetet az új világba átvezetni. II. József halála után az országgyűlési pártok más-más uton iparkodtak a végső célt, a nemzet megmentését elérni. Minden mozgalomnak, minden cselekvésnek végét vetették a francia forradalom eseményeiről érkező megdöbbentő hírek. Kisfaludyt azonban a pozsonyi évek kizökken-tették arról a pályáról, melyet apja szánt neki. A szigorú apa észreveszi a változást, hazaviszi

fiát a koronázó városból, hogy otthon nyugodtan befejezhesse tanulmányait. Már ekkor drámákat ír és fordít. Egyidejűleg foglalkozik ugyan még jogi tanulmányokkal, de 1792-ben végleg szakít a tudományos pályával; apja engedélyével belép egy huszárezredbe. Rövid ideig Erdélyben szolgál, majd Zala vármegye ajánlatára kinevezik a kir. testőrségbe. Bécsbe jut, mint nem régen Bessenyei György. Franciául és olaszul tanul, színházba jár, megismerkedik a német írókkal és azon az uton van, hogy belőle is író váljék; német, olasz és francia írók hatása alatt dolgozzék; növelje a testőr-írók számát.

A sors szenvedéseket tartogat számára; szenvedéseket, hogy lelke megtisztulhasson és saját érzéseit juttathassa kifejezésre. Lelki és testi szenvedésben bőven volt része. Még 1795 őszén megismerkedett távoli rokonával, Szegedy Rózával. A szép leányt nemsokára feleségül kéri, de visszautasítják. Része van a visszautasításban annak is, hogy Bécsből a leány családjához külfölböző híreket hoztak a költő könnyelműségéről, de valószínűleg az elutasítás egyik oka az volt, hogy Kisfaludyt elbocsátották a testőrségből. Több társával együtt szembeszállt feljebbvalójával; ezért kellett beállania egy Olaszországban állomásozó ezredbe. Nem nagy kedvvel kel utra, szinte sejtí a jövőt. Dicsőségben nincs is része; a győzhetetlen francia katonaság az ő ezredét is beszorítja Milanóba. A város pár hetes ostrom után elesik és Kisfaludy fogságba kerül. Dél-Franciaországba viszik, ahol megismerkedik és megbarátkozik egy francia leánnyal. Könyveket kap tőle; a művelt leány felhívja figyelmét Petrarca költeményeire is és Kisfaludy Petrarca hatása alatt megkezdli szerelmi regényének (Himfy szerelmei) írását. A franciák rövid fogság után elhcsátják. Ekkor jutott a klagenfurti katonakórházba felügyelőnek. Gondtalan és vidám napokat tölt itt a költő, de nem feledkezik meg a hadifogságában megkezdett költemények folytatásáról. A rég nem látott Szegedy Róza is föl-

merül képzeletében: újra megkéri kezét. A leány most nem utasítja el; Kisfaludy boldogan sietne hazájába, de a harctérre rendelik. A régi rend hívei újabb rohamot próbálnak a diadalmas francia köztársaság ellen; véres harcok folynak a Rajna mellett. Oda rendelik a költőt is. A harcokban részt vesz, de már fárasztja a katonai élet, 1799-ben rangjáról lemond, hazatér s feleségül veszi Szegedy Rózát. Ekkor már készen volt a legértékesebb munkája: a *Kesergő szereltem*.

Dalok sorozatából áll ez a hosszú költemény. Az egésznek tárgya pár mondatban összefoglalható. Himfy szerelmes Lizába. Liza visszautasítja. A szerelmes férfi a háború viharában keres vigasztalást, de nem találja meg a lelki nyugalmat. Az egyes versek gyöttrő boldogtalanságról szólnak. A csapongó, könnyen fellobbanó költő nem Szegedy Rózához írta valamennyi költeményét, hiszen már a francia fogságban elkezdett verselni. A legnagyobb része a verses regénynek egy Klagenfurti ismerőséhez szól. Valószínűleg úgy volt ő Szegedy Rózával, mint Balassa Bálint Losonezy Annával: el-eltávozott tőle, meg-meg feledkezett róla, de bizonyos idő múlva előtérbe lépett alakja. A *Kesergő szereltem* második része: a *Boldog szereltem*. Ez a költeményfüzér már Szegedy Rózához szól.

Himfy szerelmei rövid idő múlva második kiadásban jelentek meg. A közönség körében igen népszerűek voltak Kisfaludy dalai. A választékos és hajlékony nyelv, a szép hasonlatok és képes kifejezések, a versek kellemes ritmusa, no meg mindenkit, főleg azonban a női világot érdeklő érzelmes történet hosszú időre biztosították a dalok népszerűségét.

Vannak Kisfaludy Sándornak elbeszélő költeményei is. A német irodalomban abban a korban divatosak voltak a középkorból vett lovagi történetek. Kisfaludy a Balaton-vidéki várromokat (Csobánc, Tátilla, Somló, Szigliget) választja történeti színhelyül. Érzelmes történeteit maga találja ki; változatosságra azonban nem törekszik. Hűséges leány, hosszú és veszedelmes kalandok után visszatérő lovag, megbizhatatlan, sőt cselszövő barát, büszke apa a főszereplők lovagi történeteiben. *Regék a magyar előidőkből* mégis népszerű könyv volt; a közönség örömmel olvasott minden multra vonatkozó történetet; vigasztalást keresett bennük a jelen nyomorúságai között. Kisfaludy pályájának első felében divatos volt a mult, csak a költő pályája vége felé. Széchenyi István hatása alatt — kezdtek re-

ménnyel és bizalommal tekinteni a költők a jövőbe.

Dramáinak tárgyát is nagyobb részt a nemzet multjából merítette. Feldolgozta Bánk bán és Kun László történetét; egyik drámájában pedig Nagy Lajos korát rajzolja.

A Boldog szereltem költőjét még egyszer harctérre szelitja királya. Amikor Napoleon katonái a Habsburgok birodalmát végzetes veszélybe sodorják, a király fegyverbe szelitja a magyar nemességet. Kisfaludy szomoruan tapasztalja, hogy a tökéletes hadieszközökkel felszerelt francia katonasággal nem szállhat szembe a harctól már elszokott nemesség. A felkelés kudarcra végződik. De a költő védelmére siet annak a társadalmi osztálynak, melynek ő is büszke tagja. Megírja a nemesi felkelés történetét és megvédi társait.

Az idők folyását azonban nem lehet megállítani. A kiváltságos osztály hatalma minden művelt nép körében alkonyodni kezd; az öntudatra ébredt és megerősödött polgárság akarja kezébe venni a nemzet kormányzását. Fáj ez a nemesi eredetűre büszke Kisfaludynak és szeretne szembeszállni a kor hangulatával, útját akarja állni a fejlődésnek. Amikor Kossuth szemrehányást tesz a kiváltságos osztályoknak a nemesi felkelés sikertelenségéért, a költő tollat ragad, hogy megvédje nemes testvéreit.

1832-ben temeti el hűséges feleségét, Szegedy Rózát. Örök emléket állított neki költeményeiben.

A magára maradt, öregedő költő 1834-ben új házasságot köt: egyik rokonát veszi feleségül. Ekkor már kevés költeményt ír; aggódva figyeli a demokratikus eszmék terjedését; nem okoz már igazi gyönyörűséget neki sem az ünneplés, sem öccsének, Károlynak, költői sikere. Még 1841. tavaszán Kossuthhoz fordul, hogy védelmezze meg a nemesi felkelést minden támadás ellen. Ez a politikai végrendelete. Még ugyanaz év őszén Sümegyen meghal. Emlékét éreszobrai-nál is jobban megőrzik költői alkotásai.

Kisfaludy:

Himfy dalaiból

I.

Napok jönnek, napok mennek,
De bűm csak nem távozik,
És az órák elreppenek
De sorsom nem változik;

A vulkánok kifáradnak,
De nem az én tüzeim:
Folyók, tavak kiapadnak,
De nem az én könnyeim:
Erdők, mezők felvidulnak,
Csillagzatok megfordulnak,
A szerencse forgandó,
Csak inségem állandó.

II.

Téged látlak az egeknek
Magas tiszta kékjében:
Téged látlak a vizeknek
Folydogáló tükrében:
Nappal a nap aranyjának
Ragyogó lángfényében,
Éjjel a hold világának
Minden időpercenetben,
Mindennemű szegeletben,
Üldözöm vagy szüntelen:
Hagyj békét, oh, kegyetlen!

III.

Elérem majd nyugalmamat,
Lovam kivisz bajomból:
Igy biztattam én magamat,
Eszét vesztett agyomból:
S hegyekre fel, völgyekbe le
Hanyatt-homlok nyargaltam,
Fakóm vérzik, habzik bele,
Szegény, mert megsarkaltam.
Kedves fakóm! szép paripám!
Jó állat, ne haragudj rám!
A sors már ezt így mérte:
Te értem, én ő érte.

IV.

A bereknek gyors kaszási
Már utólsót vágának:
Az árnyékok óriási
Hosszuságra nyulának:
Mink ott járunk, meg-meg állánk
A rét magas fűvében:
S hogy a bürün általszállánk
A folyamnak mentében:
A vízbe letekintettünk,
És alattunk és felettünk,
És bennünk is a menny volt,
Szívünkben szent tűz lángolt.

Vaszili szerencséje

— Orosz mese. —

Elmondja: Vajda István.

Egyszer volt egy szegény ember, akinek annyi lánya volt, mint rosta lika, még eggyel több. Hej, nehéz sora volt a szegény embernek! Kora hajnaltól késő estig lát vágott az erdőben s mégis csak úgy, ahogy tudta eltartani népes családját. Búsult, búsult a szegény ember: Mi lesz már belőlük? A felesége vigasztalta, biztattatta: Majd csak megsegíti a jó Isten. Egyszer aztán, amint dolgozik nagy búsán, bánatosan, valami kopácsolást hall a feje felett. Feléz, hát mit lát: egy nagy tarka harkálymadarat!

— Mit búsulsz, te szegény ember? — kérdezte a harkály.

— Hogyne búsulnék, hogyne búsulnék, mikor annyi a lányom, mint a rosta lika, s még a száraz kenyeret sem tudom megszerezni. Csak legalább egy fiam volna, aki lát vágni segitene!

— No, ne búsulj, jó ember. Menj csak haza, majd megsegít téged is az Isten.

Hát, Uram Jézus, amint este hazafelé mendegélt, nagy lelkendezve szaladtak elébe a lányai:

— Édes apám, édes apám! A jó Isten egy szép kis fiút ajándékozott nekünk!

Szaladt nagy örömeben a szegény ember. Eszébe sem jutott, hogy most már eggyel több szájuak kell kenyeret adnia. Örült a fiának nagyon, akit Vaszilij névre kereszteltek.

Történt egy este, hogy amikor már nyugvóra tértek, valaki kopogtat az ablakon: — Kip-kop, kip-kop.

Odamegy a szegény ember, megnézi, ki az, mi az? Hát a harkály kopogtatott.

— Eressz be, jó ember, — mondta a madár.

A szegény ember kinyitotta az ablakot, a harkály meg berepült rajta. Csőrében egy kis faágat tartott. Letette a faágat az asztalra, megiebbentette szárnyát és... volt harkály, nincs harkály. Szép, mosolygó tündér vált belőle s így szólt:

— Nézd ezt a faágat. Vaszilijnak hoztam. Őrizd meg jól. Ha valamikor bajba kerül, üssön vele háromszor a földre, s elmúlik minden baja, gondja.

Szeme-szája tátva maradt a szegény embernek, észre sem vette, amikor kisuhant a tündér.

Korán reggel ébredt, s azt hitte, álmodta az egészet. De ott volt ám az asztalon a faágacska. Alig várta, hogy felébredjen a felesége. Elmondta neki, mi történt.

Odamentek a kis fiu bölesőjéhez. Hát, nézd csak, se szó, se beszéd, talpra ugrik Vaszilij, s akár hiszitek, akár nem, egy szempillantás alatt olyan szálás legényé változott, hogy no! Majd-hogy kővé nem meredtek, úgy megijedtek az öregek

— Édesapám, édesanyám, — mondta Vaszilij. — tudom, hogy milyen nehezen élnek. Nem élek még én is a nyakukon. Elmegyek szerencsét próbálni.

Mit volt, mit tenni, nem marasztalták. Odaadták neki a kis faágat, megölelték, megcsókolták, utnak eresztették.

Megy, megy, mendégél a legény, egyszer egy nagy búzaföldre ér. A búzaföld szélén ül egy öreg ember és nyög nagykeservesen.

— Mi baj, öregapám? — kérdezte tőle Vaszilij.

— Nagy az én bajom, édes fiam. Ha ma estig le nem aratom, be nem hordom ezt a tenger sok búzát, agyonút a gazdám. Pedig, látod, nincs egy jártányi erőm sem.

Megfogta a legény a kasza végét, s nekilátott a munkának. Egy, kettő, három! Már le is aratta. Mire megint hármát számoltak, már be is hordta.

Hálálkodott is neki az öreg.

— Mivel szolgáljam meg a szivességedet, édes fiam? Egy szem búzánál többet nem adhatok, mert ha a gazdám, a százszerű óriás megtudja, végem van. De ezt tedd el jól. Ha bajba kerülsz, vedd el, meglátod, szerencsét hoz majd.

Elvette a legény a búzaszemet és tovább indult.

Kilenc nap, kilenc éjjel vándorolt, egyszer egy nagy országba ért. Nekiindult az országnak, hátha ott rákád a szerencséjére! Hát, csak ámult-bámult, mert ment faluról-falura, városról-városra és egy lelket sem látott! Végre elért az ország közepébe, egy nagy-nagy városba. A város kapujában egy öreg anyóka ült és sirt keservesen.

— Miért sirsz, miért rísz, öreganyám?

— Hogyne sirnék, hogyne rínék! Éhenhalunk maholnap mind. Éhenveszünk mindnyájan, a mi kedves királynénk is, meg a szépséges királyleány is. — A szomszéd országban lakik egy gonosz varázsló. Van neki egy csúf, rossz fia. Haj, de csunya! Még rágondolni is rossz. — Hát

ezt izente minap ez a varázsló, hogy adják feleségül az ő csúf fiának a mi százsorszép királykisasszonyunkat.

— No, de ilyet!

— Megijedtek nagyon a királyné, meg a királykisasszony. Micsoda nagy baj lesz ebből! — Hát bizony lett is baj belőle elég! — Mert hát a királykisasszonyt nem adták oda. Szörnyű dühbe jött emiatt a varázsló. Ránk tört a népével, elpusztították az országunkat, kirabolták a magtárainkat, elhordták mindent, mind egy szálig. Rabságba hurcolták a katonáinkat és minden férfi népet. Csak az asszonyokat, lányokat és a gyermekeket hagyták itthon. Bizony, bizony, nem tudom, mi lesz most már belőlünk.

Elgondolkozott a legény. Aztán nem szólt egy szót sem. Elővette a búzaszemét és elvetette a földre. Hát, egyszer csak, Uram Isten, nőni kezdett a tengersok búza. Nőtt, nőtt, csakúgy hajladoztak a kövér kalászkok a súlyos tehertől.

A legény le is aratta, ki is csépelte, meg is örölte a búzát. S mire nyugovóra szállt a nap, annyi kenyér volt a városban, hogy elég lett volna három országnak is. De Vaszilij ezzel még nem érte be. Elindult a varázsló országa ellen.

Ahogy a varázsló országához ért, eszébe jutott a tündér ágacska. Elővette, s hármát ütött vele a földre. Aztán leste, mi lesz.

Nagy sötétség támadt hirtelen. Annyi harkálymadár volt a levegőben, hogy elsötétítették a napot.

Jöttek lefelé nagy suhogással a harkályok. Amikor pedig leértek a földre, mind lándzsás, buzogányos katonákká váltak, hogy öröm volt őket nézni. És milyen erősek voltak! Mindegyik egy-egy óriás. Gyalogosok, lovasok, közlegények, generálisok. Igazi hadsereg. Hogy repesett Vaszilij szíve örömeiben!

Persze, ő lett a fő-fő vezér. Vitte a nagy se-reget a varázsló hada ellen. Nem sokáig tartott az ütközet és a varázsló népével együtt eltűnt a föld színéről.

Nagy volt az öröm a szomszéd országban. Vaszilij volt a nap hőse. Hálálkodtak neki, ölelgették, csókolgatták, s a királyné nekiadta a királykisasszony kezét és vele az egész országot.

Olyan lakodalmat csaptak, hogy hetedhét országgra ment a hire.

Odavitték a szegényembert a feleségével meg a sok lányával együtt. Ott tartották örökre a királyi palotában, s boldogan éltek azután.

(Szatmár.)

Szép jó reggelt, nyuszikám

Szép jó reggelt, nyuszikám!
 — Adjon Isten, Gyuszikám.
 Mit álmítottál, nyuszikám?
 — Réten jártam, Gyuszikám.
 Volt-e jó fű, nyuszikám?
 — Volt egy kevés, Gyuszikám.
 Ki volt még ott, nyuszikám?
 — Juhászbojtár, Gyuszikám.
 És mit csinált, nyuszikám?
 — Furulyázott, Gyuszikám.
 Volt-e más is, nyuszikám?
 — Csákó tehén, Gyuszikám.
 Ki őrizte, nyuszikám?
 — A gazdasszony, Gyuszikám.
 Megfejt-e, nyuszikám?
 — Hogyne, hogyne, Gyuszikám.
 Kinek fejte, nyuszikám?
 — Neked, édes Gyuszikám.

E—ó.

A HUZAT.

Apuka, te mondd, hogy huzatban nem szabad ülni és mégis huzatban ülsz.

Apa: Hol, fiaeskám?

Péterke: A mi ablakunk és a szomszéd ablaka nyitva van.

(Brassó.)

László Tibor.

A könyvnyertesekhez!

Többektől, akiknek neve Tökmag öfelsége kalapjából szerencsés nyerőként került ki, panaszos levelet kaptunk, amelyben sérelmezik, hogy a nyert könyvet nem kapták meg. Bár mi minden egyes alkalommal azonnal elküldtük a könyvet a nyertes nevére, lehetséges hogy az utközben elveszett valahol és így nem jutott a nyertes birtokába.

Kérjük tehát mindazokat, akik rejtvénymegfejtéssel vagy pályázaton könyvet nyertek és azt nem kapták meg, hogy ezt velünk egy levelezőlapra a címük pontos közlése mellett közöljék és mi azonnal gondoskodni fogunk róla, hogy az újabb könyvküldemény címére elküldhessék.

Természetesen jutalomkönyvben is csak azok részesedhetnek, akik előfizetési díjukat pontosan befizették. Annak tehát, aki jutalomkönyvre tart igényt, előfizetési díját legalább 1927. okt. 1-ig okvetlenül be kell küldeni, mert hisz nem kívánhatja senki tőlünk, hogy olyan előfizetőnek, aki az előfizetési díj beküldésében pontatlan, még külön ajándékot küldjük.

A jövőre nézve is meg kell jegyeznetek magatoknak, hogy a jutalomkönyvet a nyerőnek csakis az esetben küldjük el, hogy az előfizetési díját legalább a folyó évnegyedre már kiegyenlítette.

Elek nagyapó üzeni.

A levél írás igen fontos szabálya: hol, melyik évben melyik hónap hányadik napján kelt a levél!

— Bárdos Anna, Szatmár.

Ha megkaptam a leveledet, válaszoltam is, csak valószínűleg a leveled írásakor még nem került sorra a vála szom. — Szepesházy Klára és Csaba, Eperjes. Bizony igazad van, Klárka, jó a nyár, amikor járhat kelhet az ember erdőn, mezőn, gyönyörködhetik a madarak éreklében. De az erdőn, mezőn járás-kelés közben sem feledkezel meg té a Cimboráról, mert két előfizetőt szerztél, amiért nagy dicséretet érdemelsz. Remélem. Bujánkovács Éva és Ali, s Szent-Ivány Dóra is oly szorgalmas levélíróim lesznek, mint amilyen te vagy. Édes anyádnak, aki ma is hű unokám, esőköld meg a kezét nevében. — Kovács Magda, Izuka és Katóka, Radnót. Egy kissé megkínzott titeket — azt írjátok — a keresztretvények megfejtése, de végre is sikerült, s ugy-e, ez a fontos? Ha nem sikerült volna, akkor is megdicsérem a Magda szép, kerek betűs írását. — Maléter Pál, Eperjes. Szívemből örvendek, hogy a skarlátból, ebből a veszedelmes betegségből meggyógyultál, s újra megkezdted a levelezést. A kiadóbácsinak írtam, hogy pótolja a Gyémántköves mellétől a 47—58 oldalt. — Rein Gyula, Dicsőszentmárton. Valóban, irhattál volna, ha a tanuláson és a játékon kívül más dolgod nincsen. De megbocsátom a mulasztásodat, mert ígéred, hogy megint szorgalmasan írsz. A javulás már látható az írásodon. De kívánatos, hogy minél gyakrabban írjál nagyapónak, mert különösen helyesírás dolgában még sok a kifogásolni való. Következő leveledben írd meg nekem az utca és a házzámot is és akkor ebben a levélben kijavítom a helyesírási hibákat, visszaküldöm neked, hogy ebből is tanulj. — László Magda, Nagysáros. Kicsi korodban eltörött a kezéd és amiatt írsz esunyán, a te hited szerint. Nem találok esunyának az írásodat, hanem találok benne egyéb hibát, nevezetesen: végig az egész leveledben es-t se-nek írod. Magyarázd meg következő leveledben, mi ennek az oka? Talán az, hogy mindent szlovákul tanulsz? Nem ajánlhatom eléggé, hogy sürűn írjál nagyapónak, így aztán megtanulod a helyes magyar írást. — László Tibor, Brassó. Rejtvényeid közül jó a Cenk alatt megfejtésű, de a benne levő rajz nem alkalmas a sokszorosításra. Pótlórejtvényedben hiba van, mert Mikszáth Kálmán az igazi neve ennek a nagy írónak és nem Mikszád. Az adomák közül az egyik sorra kerül. — Buck Vera, Nagylak. Nem haragszom, mert rég nem írtál, s amiatt sem, hogy most is röviden írtál. De remélem, a nyáron pótolod a mulasztásodat. A találós kérdés régi jó ismerős, újat eszelj ki. — Szőke Juci és Piri, Brassó. Ugy látom, nem komoly a szemfájásod, de azért jó lesz vigyázni s inkább ne írj egy sort se, valaméddig meg nem gyógyul a szemed. — Szentpétery Elemér, Szilágysomlyó. Írtam a kiadóbá-

csinak, hogy ne a Híres Erdélyi Magyarok c. könyvemet küldje neked, mint nyert könyvet, mert az két példányban is meg van nektek. Hogy sikerült a vizsga? **Szentpétery Gyuszi, Szilágyosmlyó.** Most költözött Somlyóra apukának egy jó barátja, Karácsonyi Gyula, s az é négy gyermekével te is megbarátkoztál, s bár írni és olvasni nem tudnak még, általad küldik kézcscókjukat nagyapónak. Ha szárnyam volna, oda repülnék s veled együtt megcsókolnám őket. — **Holvay Erika Nagysáros.** No, végre egy unoka, aki megkapta a nyert könyvet. Ennek igazá nőrvendek. Remélem, sok ilyen levelet fogok kapni a többi unokától is. — **Horváth Lacika, Vulkán.** Nagyon örültél az üzenetnek, s ismét írsz, hogy üzenetet kapj. Hát csak írd minél többször, s akkor sohasem fogysz ki az örömből. — **Szepessy Zoltánka, Arad.** Azt írod, milyen jó a nagyapó, hogy a szegény unokákat is szereti. Nem tettem é ssoha különbséget szegény és gazdag között, csak jó és rossz gyermek között. Te meg bőven edsz okot arra, hogy szeressek mert azt írod, még kis legényke voltál, amikor areképemet megkaptad, s most már, hogy nagyobb vagy, magad kereted be, mert másra nem bízod azt. Ha te azt érzed, hogy szeretettel néz rád az areképem, mintha mindig biztatna a jóra, ezt jól érzed, s azt hiszem, a többi unokák is ezt érzik. Hamed giród pontos címedet és szorgalmasan írod a leveleket, külön levelet is kapsz tőlem. A kiadóba csit figyelmeztettem, hogy még nem kaptad meg a nyert könyvet. — **Csontos Andor, Kolozsvár.** Akár te találtad ki a mesét, akár felhasználáltál valamit általad olvasott meséből, mindenképpen dícséretedre válik ez a mese. A bizonyítványodra kíváncsi vagyok. — **Kiss Pál, Nagyvárad.** Remélem, megkaptad eddig a másik nyert könyvet is, s már el is olvastad. Annak igen örvendek, hogy ezután már járhatsz iskolába, annyira helyreállott az egészséged. A kiadóba csit, ha van belőlük fölösleges példány, pótolja a mult évi 14. 21. 25. 35. és 47. számot. — **Gödényi László Zoltán, Nagyvárad.** Azért nem tudtad megfejteni azt a pótlórejtvényt, mert az én nevenem kerested benne, holott annak a rejtvénynek a megfejtése: Mesélő bácsi, névszerint: Molnár Aladár aki a Cimbora terjesztésével foglalkozik s közben mesél is a gyermekeknek. — **Krauss Gusztáv, Kassa.** Nemesak megfejtést, levelet is várok tőled. — **Spiegel Rózi és Joli, Lugos.** Ezután gyakran lesz keresztrejtvény, mert nemesak ti, de a többi unokák is szeretettel törik a fejüket a keresztrejtvények megfejtésén, aminthogy ezek igazán fejtörő rejtvények. A ti keresztrejtvényetek sora kerül. Margit levelére külön levélben válaszoltam. — **Smil Gizi, Gyergyószentmiklós.** Nagy az örömed, mert a nagybácsidtól egy jó barátot kaptál, vagyis egy könyvet. Bizony, a jó könyvnel nincsen jobb barát. De bánatod is van, mégpedig nagy, mert a nyert könyvet még nem kaptad meg. Megkapod, mert meg kell kapnod. — **Fischer Andor, Székelyudvarhely.** Neked is azt üzenem: megkapod, mert meg kell kapnod azt a könyvet, amit a „Kiváncsi könyvmoly“ megfejtéséért ígért a ki-

adóba csit. S megkapod a 4. és az 5. számot is. — **Csaszlava Imre, Kolozsvár.** Igazad van: jobb később, mint soha, ez az én mondásom. Tehát abban is igazad van, hogy én, akitől mindig csak jót és szépet tanultok, nem tudok megharagudni „egy kis gimnazista hanyagsága miatt.“ Nem haragszom, hogyan haragudnám, ha te levélírást ráköl is sokszor gondolsz nagyapóra, aki, szerinted többet érdemelne, mint a ti hálátokat. Nem, édes fiam, ennél többet én nem érdelek, de nem is akarok többet érdemelni. Remélem, beváltod ígéretedet és sürűn bekopogsz leveleiddel a kisbaczoni ház ajtaján. Jenő öcsikédet csókold meg helyettem. — **Pollák Baba, Karánsebes.** Jó hamar rád mosolygott a szerencse. Nehogy elbizakodjál! — **Molnár Nóra, Arad.** Visszaküldtél két Cimbora-t, mert abból a számból három kaptál, s mert apukád mindig azt beszéli neked, hogy manapság az utolsó gombostűnek is nagy ára van gondoltad hát, mennyibe kerülhet nagyapónak két Cimbora! Szóval visszaküldted, hogy ne károsodiak. Bár nem én károsodtam volna, hanem a kiadóba csit, igen helyesen tetted, hogy visszaküldted, mert igaz van apukádnak, hogy manapság a gombostűnek is nagy ára van. Ez olyan bölcs tanítás, hogy ezt minden gyermeknek meg kellene tanulnia. — **Márton testvérek, Munkács.** Hármán vagytok testvérek, Böske 13, Tibor 8 és Imre 6 éves. Szeretettel látlak unokám seregében, s remélem, még közelebből megismerkedünk. — **Merk Böske, Szatmár.** Nagy volt az örömed hogy kimerítő választ irtam leveledre s ez biztatásul szolgál neked jövőre, hogy tovább haladj a tanulásodban és a magyar helyesírást és fogalmazást jó magyarlelkű tanárnőid vezetésével tökéletesítsed. Valóban, minden magyar gyermeknek arra kellene törekednie, hogy a maga nyelvén lehető tökéletesen írjon, ami természetesen nem zárja ki, hogy anyanyelvén kívül több nyelvet sajátítson el, aminthogy minden erdélyi gyermeknek meg kellene tanulnia három nyelvet, nevezetesen: a románt, a németet és a magyart. Ha még nem kaptad volna meg a nyert könyvet, szépen sétálj be a kiadóhivatalba, ott majd átadják neked. — **Szabó Akos és Ősi, Csucsá.** Jól feleltetek a vallásvizsgán s mind a ketten kaptatok egy jutalom-könyvecskét. Ennek igazán örvendek. Képelem, milyen nagy volt az öröme az édes anyátoknak, aki külön is oly sokat foglalkozik veletek. — **Serester Anna, Bodola.** Azt én is igen sajnálom, hogy nem voltatok ott a brassai mese-délutánon, mert számítottam rá, hogy találkozz veled édes apáddal is. Én minden leveledre válaszolok, de jól teszed csakugyan, ha türelmesen vársz a válaszra, mert sokan irnak nekem levelet, s így, természetesen lassan kerül sor a válaszokra. — **Szöts Vilike, Brassó.** Laci öcséddel együtt beléptetek a nagyapó taborába. Jó szüleitek husvétra lepett meg titeket a Cimbora-val s nagy volt az örömetek, mert nagyapót már rég ismertétek a meséből. Az írásoddal, bár eddig nem iskolába jártál, meg vagyok elégedve, még inkább a tajzoddal, amely majd résztvesz a következő rajz-

pályázatban. Szeretettel várom további leveleiteket. — **Kiss Icnka, Nagylak.** Harmadik elemista vagy az állami elemi iskolában s magyarul az édes anyád tanít ott-bon, ugyan ő tanít zongorázni is. Egyedül te vagy magyar az osztályodban s a multkor megdicsért a tanító ur, hogy te tudod legjobban a grammatikát. Képzem az örömedet, de nagy az én örömem is, nemcsak azért, mert te vagy a legjelesebb a grammatikában, hanem, mert szép levelet írtál, amely becsületére válnék egy negyedik polgáristának is. Igen ügyesen írod le Nagylakot, amelyből megtudom, hogy Nagylaknak 160000 lakosa van s tulnyomó része szlovák, akik evangélikusok. Széles, nyílt egyenes utcái vannak és villany világítása. Van katolikus, evangélikus, görög-keleti, görög-katolikus, szerb és zsidó templom, csak református temploma nincs. A tiszteletes bácsi az iskolában tart istentiszteletet. Es megtudom a leveledből, hogy a tavaly ott volt Szabolcska bácsi, akit te felköszöntöttél, és ő háromszor is megcsókolt téged. Szeretnéd nagyapót is felköszönteni. Hát én még többször megcsókolnálak. Ha édes apád és anyád is az utolsó betűig kiolvassák a Cimbora-t, ebben meg van a te levelednek a magyarázata. Kérdelek. Jucika hány éves? Eppen öt éves, s most itt van Kisbaczonban a kicsi Zsuzsikával együtt, aki igen jól viseli magát. Most, hogy végére jutok a levelednek, jutott eszembe, hogy voltaképpen külön kellett volna leközölni a leveledet, mint „szép” levelet, de hiszen sor kerül még erre is, csak írdál minél gyakrabban. Kedves szüleidnek tolmácsold meleg üdvözlémet. — **Bedő Márta, Segesvár.** Az írásoddal igen meg vagyok elégedve, de levelet is várok tőled, nemcsak megfejtést. — **Szabó Marica, Radnót.** Amióta a mesélő bácsi nálatok járt s apuka megrendelte a Cimbora-t, azóta mindig készültél az írásra, de csak az akaratnál maradtál. Végre is az akaratból levél lett, mégpedig szép levél. S remélem, hogy teljesül a kívánságod: bővebb ismeretségbe kerülsz nagyapóval. Írtam a kiadóháznak, hogy ne az apukád nevére, hanem a tiedre küldje az újságot. — **Halász Lajos, Szatmár.** Meg vagyok elégedve veled, mert te csakugyan eddig beváltottad az ígéretedet, s ahogy én ismerlek tégedet, te ezután is szorgalmasan írsz nagyapónak. — **Papp Imre, Károly és Laci, Szatmár.** Első sorban a nyári beszámoló és a rajzpályázat eredményét fogom közölni, ugy kerül sor a Veréb Jankó levelének pályázatára. Ez utóbbi pályázatnál is nem a szerencse, hanem a munkának a minősége a döntő, s azt hiszem, nektek nem lesz szükségetek a szerencsére. — **Radó Mária, Marosvásárhely.** Azt írtad: nevezetes napod lesz a vizsga hangverseny, várom hát, hogy az eredményről beszámolj. Azt igen helyesen teszed, ha próbálsz előfizetést szerezni, s bizony helyesen tennék a többi unokák is. — **Troknya Manci, Szatmár.** Három éve olvasod a Cimbora-t, s most írsz először, de ha nem is írtál, sokat gondoltál nagyapóra s most megígéred, hogy ezután gyakran írsz. Ugy legyen! Jól esett, hogy megemlékezél írói pályám ötven éves fordulójáról, köszönet a jó kívánságaidért. Rejtvényed sorra kerül.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!
A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hó nap végén közlöm!
A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

SZÁMREJTVÉNY.

Írta. Csátkai József.

15 2 13 16 9 32	A hadseregben sok van.
3 4 22	Szárnyas.
27 14 17 35 37	Szintén, de nem gágog.
19 7 18 31	Ettől fehér a fal.
28 24 27 23	A tanuló rendesen tintával ir belé.
33 34 30	A mosónő cselekszi.
36 11 26	A footballista teszi.
13 25 12	A vakondok csinál így.
12 25 13	A szép ellenkezője.
7 8 33	Gázló magyarul.
19 20 17 18 10 29	Nyávogó állat.
1 21 7 14 30	Oly kérdés, melyre nehéz felelni.
5 6 27 37	Ebben mérik az aranyat a mesékben.
1—37	Petőfi egyik versének két sora.

CIMBORA képes heti gyermeklap. Megjelenik havonta háromszor, minden hó 10., 20. és 30.-án.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Romániában negyedévenként 100 lei, Csehszlovákiában negyedévenként 20 Kc., Magyarországon negyedévenként 3 pengő.

KIADÓHIVATAL: Satu-Mare (Szatmár), Strada Mircea cel Mare 3. A kiadóhivatalhoz küldendő a „Cimbora” előfizetési bejelentései és díjai.

Laptulajdonos: Szabadsajtó könyvnyomda és Lapkiadó.

SZERKESZTŐSÉG: Bațanii-Mici (Kisbaczon) u. p. Bațanii-Mare (Nagybaczon), jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendő a „Cimbora” részére szánt kéziratok, az Elek nagyapóhoz írott levelek és rejtvenymegfejtések.